

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการวิเคราะห์ห้วงการเงินของนักตรวจสอบภาษีในเขตท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษากล่าวตามลำดับคือ การกำหนดขอบเขตเนื้อหา และประชากรในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาที่พบจากการวิเคราะห์ห้วงการเงินของนักตรวจสอบภาษีในเขตท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 โดยการศึกษาข้อมูล ทฤษฎีจากประมวลรัษฎากร ระเบียบ คำสั่ง แนวปฏิบัติ และทำการสอบถามเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

1. ศึกษาลักษณะทั่วไปของกิจการที่จะทำการวิเคราะห์ก่อนออกตรวจ
2. ศึกษาปัญหาการวิเคราะห์ห้วงการเงินเชื่อมโยงในแบบแสดงรายการภาษีดังนี้
  - คู่มือจากงบการเงิน 2-3 รอบระยะเวลาบัญชี
  - ด้านรายได้ จากแบบ ๙ ภ.ง.ด. 50, 3, 53 แบบ 4117 ภ.พ.30,36 ภ.ธ.40
  - ด้านต้นทุน/ ค่าใช้จ่าย แบบ ๙ ภ.ง.ด.50, 1ก, 53 ภ.พ.30
  - ด้านกำไรขั้นต้นและกำไรสุทธิ แบบ ๙ ภ.ง.ด.50
3. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะพบจากการปฏิบัติงาน และส่งผลการปฏิบัติงานของนักตรวจสอบภาษีภายในสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 เช่น ปัญหาความรู้ ความเข้าใจในข้อกฎหมาย และประมวลรัษฎากร ตลอดจนค้นหารายการผิดปกติที่ส่งผลต่อการชำระภาษี เพื่อให้มีการวางแผนการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตประชากร

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ในท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 ซึ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะตำแหน่งนักตรวจสอบภาษีของกรมสรรพากร (คำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทีมกำกับดูแลที่ กค 0712.01(อ)/436 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2554)

1. นักตรวจสอบภาษีระดับชำนาญการพิเศษ	จำนวน	7	คน
2. นักตรวจสอบภาษีชำนาญการ	จำนวน	50	คน
3. นักตรวจสอบภาษีปฏิบัติการ	จำนวน	3	คน
	รวม	60	คน

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) สอดถามจากเจ้าหน้าที่ทีมกำกับดูแลผู้เสียภาษีที่ปฏิบัติงานในท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 จำนวน 60 คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาเฉพาะการวิเคราะห์ห้วงการเงินของนักตรวจสอบภาษี
- 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการศึกษาจากบทบัญญัติต่าง ๆ ในประมวลรัษฎากร ระเบียบ แนวปฏิบัติ เอกสารเผยแพร่ของกรมสรรพากร หนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อสอบถามนักตรวจสอบภาษี ในสังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับแนวทางวิธีการในการวิเคราะห์ห้วงการเงิน
- ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาที่พบจากการวิเคราะห์ห้วงการเงินของนักตรวจสอบภาษีแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านงบดุล และ ด้านงบกำไรขาดทุน
- ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการวิเคราะห์ห้วงการเงิน

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ปัญหาและแนวปฏิบัติในการตรวจสอบและวิเคราะห์งบการเงินของนักตรวจสอบภาษีในส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี โดยแบ่งการวิเคราะห์ตามหัวข้อแต่ละส่วน คือด้านบังคับ (ทรัพย์สิน หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น) และด้านงบกำไรขาดทุน เพื่อตรวจหาความผิดปกติ ด้านรายได้และรายจ่าย

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 3 จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วยความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามมาทำการประมวลผล เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 2 ในการศึกษาปัญหาการวิเคราะห์งบการเงินของนักตรวจสอบภาษี ลักษณะคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือปัญหามากที่สุด ปัญหามาก ปัญหาปานกลาง ปัญหาน้อยและปัญหาน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์ให้คะแนนระดับปัญหา ตามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) (คุณทลี รื่นรัมย์และคณะ, 2545) โดยให้เรียงลำดับปัญหาจากลำดับปัญหา 1-5 (ปัญหามากที่สุดไปถึงปัญหาน้อยที่สุด) ดังนี้

ปัญหามากที่สุด	5	คะแนน
ปัญหามาก	4	คะแนน
ปัญหาปานกลาง	3	คะแนน
ปัญหาน้อย	2	คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	1	คะแนน

ผลที่ได้จากการวัดระดับปัญหาจะนำมาหาค่าเฉลี่ยและแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน	4.50 – 5.00	เป็นระดับปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน	3.50 – 4.49	เป็นระดับปัญหามาก
ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน	2.50 – 3.49	เป็นระดับปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน	1.50 – 2.49	เป็นระดับปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ยระดับคะแนน	1.00 – 1.49	เป็นระดับปัญหาน้อยที่สุด

ระยะเวลาในการศึกษา

พฤษภาคม 2555 ถึง ตุลาคม 2555 รวม 6 เดือน